

vzdignjen v plemeniti stan. Z njegovo lepo hčerjo „Mimi“, ki se je na Dunaji odgojevala, poročil se je častnik cesarske garde, grof Mamek s Tirolskega, še predno je bil oča plemenitaž. Zdaj še živé na Dunaji: oče, hči Amalija in dva sinova, od teh je Henrik poročen z baronovko Dingelstädt; tretji sin Jean pa je rentier v Trstu.

Fr. Šumi.

Slovenščina v 15. stoletji. Med starimi knjigami farnega arhiva Kranjskega, ki so bile na ogled postavljene v bivši deželni razstavi v Ljubljani, nahaja se tudi evangelistarij, pisan na pergamentu. Na zadnjem listu te knjige je razven neke znane latinske himne zapisan sledeči načrt homilije v slovenskem jeziku:

„Kaye nam preti seni sastopity kyr ye sa našega gospudy tekla, tu ye sy eden sakotery tschlovcek kyr nych gryche gerywaja te isty sa nasega gospody teka ymuga prose ab nych tschyr kyr ye obyeta stem chuditschem, tu ye nega dusitza, taye obyeta istim naglaenich grichem taku ye nam prositi ynu sa nasemo gospodi iz vlissem ny ynu iz pravo andochto moliti ab nassa tschir tu ye nasa dusitza ta ye an lediga od nych gricho ynu ye pelay posem slabem lebn tu vetsno gnado kyr nikoli gantza yma, amen.“

Po pisavi se dá soditi, da so te vrstice zapisane bile v 15. stoletji, in po jeziku, da je pisatelj moral biti Nemec ali Italijan. Knjiga je prišla prej ko ne iz Zatiškega samostana v Kranjski arhiv.

A. K.

Nova knjiga Trubarjeva. „Ljubljanski Zvon“ je v svojem 7. letošnjem zvezku str. 478. objavil novo bibliografično najdbo, češ, da se je „do zdaj neznana knjiga Trubarjeva“ našla letošnjo pomlad v vseučiliški knjižnici v Gradcu; tej knjigi naslov je CATEHISMVS SDVEIMA ISLAGAMA i. t. d. — To nekoliko netočno poročilo je prinesel potem tudi hrvaški Vienac v svoji 29. št. str. 476. — Na to pa se je v naslednji 30. št. rečenega lista str. 492. oglašil g. Ivan Milčetić iz Varaždina z naznanilom, da je tudi on, „putujući jesenskih praznika 1882. po primorskih stranah, našao jedan primjerak istoga djela (sc. Catechismus s dveima islagama) dakle nješto prije, nego li je nadjen onaj u Gradcu.“ — Zdi se nam, da se ne treba naticati o tem, kateri izvod je bil prej najden, graški ali Milčetićev; dovolj bodi, da sta se našla. — Povedano bodi le to, da je bilo Zvonovo poročilo netočno v tem, ka pravi: da se je našla knjiga letošnjo pomlad. — Le poročevalec Zvonov jo je zasledil stoprav letošnjo pomlad (t. j. bilo mu je o njej povedano): knjiga se je našla pa že mnogo prej; dokaz temu, da jo je g. prof. Krek v svoji razpravi: „O novoslovenskem rokopisu zgodovinskega društva koroškega“ (Kres I. 1881., št. 3., str. 179. opazka 4.) že citiral. — Ob enem bodi omenjeno, da treba bibliografičnih starin najdbo markantneje poudarjati nego se je to v dotični Kresovi opazki zgodilo, kajti ni ga kmalu tako paznega čitatelja, ki bil zasledil, da je ondu govorjenje o kaki novi Trubarjevi knjigi. — Važno pa je vendar, da se kaj tacega razširi — in „Zvonovo“, če tudi v rečeni točki netočno poročilo, imelo je le ta namen, dotično najdbo razglasiti. Ob enem javlja g. Milčetić v rečenem naznanilu, da je dobil več družih knjig iz dotične dobe, n. pr.:

1. *A g e n d a*, tu je, koku se imenitische boshie slushbe opravljajo po Virtemberski cerkovni ordnungi, slovenski. ao. 1585.

2. *T a k r a t k i W i r t e m b e r š k i c a t e c h i s m u s* ality potrebnishi shtuki prave in svelizhanske vere, sred enimi kratkimi vsakdajnimi molitvami, inu Hishno Tablo. — Witebergae ao. 1585. — L. P.

Dostavek uredništva. Poudarjam, da za to preimenitno knjigo slovensko do zdaj res nihče ni vedel, nego g. prof. Krek, kateri jo res navaja v „Kresu“ na navedenem mestu, a tako na kratko in tako lakonično, da mi je znan bibliograf slovenski, katerega je podpisani opozoril na Krekov citat, odločno trdil, da je ta citat „lapsus calami“ ali pa „error typi“. G. prof. Kreku bi vse razumništvo slovensko vedelo hvalo, ako bi nam to dozdej neznano knjigo Trubarjevo obširno opisal, kjer si bodi. „Ljubljanskemu Zvonu“ je bil že pred šestimi meseci poslan točen opis te Trubarjeve knjige, a ni se mu zdelo spodobno pisati o njej, dokler ni izpregovoril g. prof. Krek, kateri je imel knjigo prvi v roki. G. pastor dr. Th. Elze v Benetkah, prvi znalec protestantovske dobe slovenske književnosti, piše mi o tej knjigi to: „Haben Sie herzlichen Dank für Ihre Karte und die freundliche Zusendung des „Ljubljanski Zvon“ III. 7. Von dem fraglichen Buche wusste ich schon lange, bis es mir vor zwei Jahren gelang endlich ein Exemplar desselben im British Museum zu finden. Es freut mich nun von einem zweiten Exemplar zu erfahren. Ich bat vor Jahr und Tag Herrn Prof. von Luschin in Graz, dort nach Leonh. Pacheneckers Katechismus Nachforschungen anzustellen. Sollte dies vielleicht zur Auffindung dieses Truber'schen Werkes geführt haben? (Ne! Ured.) Pacheneckers Werk ist literaturgeschichtlich höchst interessant, denn es ist (so viel bis jetzt bekannt) das erste in Inner-Oesterreich selbst gedruckte slovenische Buch, und zeigt, dass hier die Katholischen noch früher von Trubers grosser Erfindung Gebrauch machten, als die Protestanten, deren slovenische Bücher damals noch immer bloss in Tübingen (resp. Urah und Regensburg) gedruckt wurden. Gewiss wäre es auch sprachlich sehr interessant zu untersuchen, inwieweit Pachenecker Trubers Sprache adoptirt hat. Ich möchte Ihnen daher bestens empfehlen i. t. d. i. t. d. Veseli me, da je „Zvonova“ notica prouzročila, da je slovenski svet zvedel za tri izvode te nove knjige Trubarjeve: jedno je našel prof. Krek v Gradci, drugo pastor dr. Elze v Londonu, tretjo prof. Milčetič v Primorji. L.

Češka književnost. — Znani feljtonist „Narodnych listov“ v Pragi, Jan Neruda, je počel z letošnjim letom izdajati „Poetické besedy“, v katerih objavlja umotvore najboljših zdanjih pesnikov čeških: Jaroslava Vrchlickega, Svatopluka Čecha, Adolfa Heyduka, Julija Zeyera, Karla Legera in drugih. Večinoma so to epične pesni, ali boljše rečeno, povesti v verzih. 7. zvezek n. pr. prinesel je pesen „Griseldo“, kateri je dejanje vzeto iz dobe po belogorski bitvi in nam kaže žalostno usodo nesrečne hčere češkega gospoda, kateri je pripravljen ob vse svoje imetje ter prisiljen pobegniti iz domovine: usoda, katera je v tedanjih krutih časih zadela tisoč in tisoč pridnih in premožnih rodov. Pesnik je hotel v tej pesni narisati prav za prav usodo nesrečne svoje domovine za tedanjih dob, katero so oholi tujci vsega oropali. Pesen Zeyerova je važno delo, polno pravih pesniških lepot in zdravega zrnja; v češki literaturi ostane